

ЎҚИТИШДА ТИББИЁТ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ТАЛАБАЛАРИНИ ЭЛЕКТРОН ТАЪЛИМ ВА УНИНГ ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ.

Шакарбоева Дилшода Алибек қизи,
Аҳмадова Шахина Илёсовна,
Шомуродова Ситора Хамиджон қизи,
Турапова Махлиё Асқар қизи,
Умаров Довудхон Зойирхонович
Самарқанд Давлат Тиббиёт Университети талабалари

Аннотация: *Мавзу ҳозирги замонавий ахборот технологиялари ривожланиб бораётган даврда электрон таълим ва унинг инновацион технологияларидан фойдаланиш таълим сифатини ошишига хизмат қилиб, бу эса замонавий билимларга эга кадрлар тайёрлашда муҳим роль ўйнашини ёритиб беради.*

Калит сўзлар: *электрон таълим, ахборот, технология, ўқитиш, замонавий коммуникация.*

Кириш:

Бугунги кунда таълим жараёнига ахборот-коммуникация ва илғор педагогик техноло гиялар, электрон дарсликлар, мультимедиа воситалари кенг жорий этилаётгани ўқитиш сифатини юксалтиришга хизмат қилмоқда ҳамда электрон таълим ва унинг инновацион технолгияларидан кенг фойдаланилмоқда.

Электрон таълим ўзи нима? Электрон таълим – бу тез ривожланувчи соҳа ҳисобланади, унинг ривожланиши 1980 йиллардан кейинги йилларда (масофадан ўқитиш ва телевизион курслар шаклида) бошланган. Технология шунчалик тез ривожландики, географик фарқини ўзингизни аудитория ичида ҳис қиладиган даражада намоён қиладиган инструментлар ёр дамида кўриш мумкин. Электрон таълим, видео, слайд-шоу, Word ва PDF хужжатлари кўринишидаги турли форматдаги материаллар билан танишиш имконини беради. Веби нарларни ўтказиш ва ўқитувчилар билан мулоқотда бўлиш

фойдаланувчиларнинг ўзаро ҳамкорликда фаолият олиб бориш имкониятларидан бири бўлган чат ва форумлар орқали амалга оширилади.

Кўплаб турли e-Леарнинг тизимлар (бугунги кунда маълум бўлган ўқитишни бошқариш тизими ёки LMS сифатида) ва он-лине курслар етказа олиш имконига эга бўлган методла ри мавжуд. Инструментлар ёрдамида он-лине курсларни ва автоматик адаптив тестларни яратиш учун материаллар тўплами каби турли жараёнлар автоматлаштирилган бўлиши мумкин. Электрон таълим ўқувчиларга таълимнинг ҳаёт тарзига айлантириш имконини берадиган қулай (кўп ҳолларда бепул) ечим ҳисобланади. Бунда ҳаттоки, банд бўлганлар ҳам кейинги ишлаш фаолиятини ривожлантириш ва янги малакаларни олиш имконини беради. Таълим соҳасидаги муҳим ҳодисалардан айримлари интернет пайдо бўлгандан кейин содир бўлди. Бугунги кунда ўқувчилар смартфонлардан фойдаланишни, матнли ха барларни жўнатишни ва интернетдан фойдаланишни яхши билишади, шунинг учун он лине курслар билан иштирок этиш ва ишлаш оддий иш ҳисобланади. Ўзлонлар тахтаси, ижтимоий тармоқ ва коммуникация интернетининг бошқа турли воситалари ўқувчиларга он-лине курсларда бўлиши ва ўрганилаётган курсга боғлиқ бўлган масалаларни умумийлик ҳиссини таъминлаган ҳолда, муҳокама қилиш имконини беради.

Муҳокама: Тиббиёт олий ўқув юртларида ҳам бошқа олий ўқув юртлари сингари электрон ўқитиш кўпгина технологиялардан фойдаланишни ўз ичига олади – улардан айримлари ушбу тех нологиялар учун махсус ишлаб чиқилган, шу вақтда бошқа технологиялар ўқитиш жараё нини одатда тўлдириб туради. Масалан, компьютер ўйинлари. Коммуникация технология лари электрон ўқитиш соҳасида кенг қўлланилади. Электрон почтадан фойдаланишдан ва хабарлар жуда тез алмашилишдан бошлаб хабарлар форумлари ва ижтимоий тармоқларда кўпгина инструментларни кўрамиз, улар ёрдамида ҳар қандай интернет фойдаланувчи ҳар қандай ҳолатда фойдаланиши мумкин. Бошқа дастурий таъминот билан ўзаро тўлдирувчи асосида ишлайдиган айрим технологиялар ҳам мавжуд ва янги функцияларга, масалан, дастурий таъминотга эга. Ушбу функция ёрдамида бошқа шахслар ишлаётган вақтида ўзгартириш киритиш учун, шунингдек презентацияни намоиш этиш давомида фикр мулоҳазаларни киритиш ва видеоконференция давомида симуляция технологияларидан фойдаланилади.

Замон билан ҳамнафас педагогик фаолият юритаётган модератор ўқитувчилар юқорида қайд этилган талабларга монанд ҳолда ўқитишда интерфаол методлар, педагогик ва ах борот-коммуникацион технологиялардан фойдаланиш бўйича дастлабки тажрибаларни эгалламоқда. Узлуксиз таълим тизимининг асосий бўғинларидан бири бўлган умумий ўрта таълим мактабларига компетенциявий ёндашувнинг жорий этилиши фан ўқитувчиларининг таянч ва хусусий компетенцияларини шакллантириш жараёнига алоҳида эътибор қаратиш лозимлигини тақоза этмоқда.

Маълумки, юқорида қайд этилган инновациялар таълим-тарбия жараёнига мажмуа ҳолда жорий этилиши ўқитувчидан муайян методик билим, кўникма ва малакалар, шунингдек, педагогик компетентлик(лаёқат)ни талаб этади.

Ўқитувчининг замонавий методик билим, кўникма ва малакаларни эгаллаши, шунингдек, педагогик компетентлик(лаёқат)нинг мавжудлиги унинг ўз педагогик фаолиятида баркамол шахсни вояга етказишни назарда тутишига асос бўлади.

Хулоса: Хулоса ўрнида шуни айтиш керакки, электрон таълим ва унинг инновацион технологи яларидан фойдаланиш келажакда етук малакали тиббиёт ходимларини тайёрлаш, нафақат тиббиёт ходимлари балки бошқа ҳамма йўналишларда замонавий билимларга эга булган кадрлар тайёрлаш вазифасини ўз ичига олади деб ўйлайман.

Адабиётлар:

- 1) Abdusamatovich K. S., Olimjonovna T. F. Application of web applications in medicine //Eurasian Research Bulletin. – 2022. – Т. 14. – С. 46-50.
- 2) Malikov, M. R., Rustamov, A. A., & Ne'matov, N. I. (2020). STRATEGIES FOR DEVELOPMENT OF MEDICAL INFORMATION SYSTEMS. Theoretical & Applied Science, (9), 388-392.
- 3) Berdiyevna, A. S., & Olimjonovna, T. F. (2022). INNOVATIVE APPROACHES IN THE EDUCATION SYSTEM TO INCREASE YOUTH PARTICIPATION. Web of Scientist: International Scientific Research Journal, 3(3), 674-677.

- 4) Toxirova, F. O., Malikov, M. R., Abdullayeva, S. B., Ne‘matov, N. I., & Rustamov, A. A. (2021). Reflective Approach In Organization Of Pedagogical Processes. European Journal of Molecular & Clinical Medicine, 7(03), 2020.
- 5) Olimjonovna, T. F. (2023). SOCIO-HISTORICAL FOUNDATIONS OF FORMATION OF INTEREST IN THE PROFESSION AND DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL THINKING THROUGH PEDAGOGICAL COMMUNICATION.
- 6) Olimjonovna T. F. Pedagogical Communication and its Role and Significance in Developing the Professional Thinking of Students //Eurasian Scientific Herald. – 2023. – T. 16. – C. 82-86.
- 7) Tohirova, F., & Esanmurodova, D. (2024). THE IMPORTANCE, ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF THE MODULAR PROGRAM IN THE EDUCATIONAL SYSTEM. Modern Science and Research, 3(1), 789-794.
- 8) Olimzhanovna, T. F. (2023). Facts About the Poisonous Mammal-Loris. Miasto Przyszłości, 42, 592-594.
- 9) Elamanova, M., & Toxirova, F. (2023). FACTS ABOUT THE POISONOUS MAMMAL-LORIS. Modern Science and Research, 2(12), 226-229.
- 10) Olimjonovna, T. F. (2023). FERMENTLAR VA ULARNING INSON ORGANIZMIDAGI O‘RNI.
- 11) Olimjanovna, T. F. (2023). ZAHARLI SUTEMIZUVCHI-LORIS HAQIDA FAKTLAR.
- 12) Olimjonovna, T. F., Rustamjonovna, T. P., & Zafarovna, I. S. (2023). Causes Leading to Baldness and How to Deal With Them. Miasto Przyszłości, 42, 216-220.
- 13) Abdusamatovich, K. S., & Olimjonovna, T. F. (2023). Information technologies in the economy. Genius Repository, 26, 30-33.
- 14) Olimjonovna, T. F. (2023). TELEMEDITSINA TEXNOLOGIYALARINI RIVOJLANTIRISH.
- 15) Olimjonovna, T. F. (2023). AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI TA’LIM JARAYONIDA QO ‘LLASHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK OMILLARI.

-
- 16) Karabaev, S., & Toxirova, F. (2023). DEVELOPMENT OF TELEMEDICINE TECHNOLOGIES. *Modern Science and Research*, 2(4), 698-702.
 - 17) Karabaev, S., & Toxirova, F. (2023). PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL FACTORS OF USING INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS. *Modern Science and Research*, 2(4), 703-707.
 - 18) Abdusamatovich, K. S., & Olimjonovna, T. F. (2023). Information technologies in the economy. *Genius Repository*, 26, 30-33.
 - 19) Tohirova, F. O., Nasrullayev, N. B., Tolibjonova, S. D., & Abdullayeva, V. D. (2024). TIBBIYOTDA AXBOROT TIZIMLARI VA ULARNING TURLARI. *IQTISODIYOT VA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYA JURNALI*, 3(10), 1-7.
 - 20) Tohirova, F. O., Nasrullayev, N. B., & Mansurova, J. S. (2024). TIBBIYOTDA ISHCHI O‘RINLARINI AVTOMATLASHTIRISH ASOSLARI. *IQTISODIYOT VA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYA JURNALI*, 3(10), 13-19.
 - 21) Tohirova, F. O. (2024). PEDAGOGIK MULOQOT VA UNING AHAMIYATI. *PEDAGOGIKA, PSIXOLOGIYA VA IJTIMOY TADQIQOTLAR JURNALI*, 3(10), 36-41.
 - 22) Tohirova, F. O., Rizaeva, M. M., & Oblakulova, J. A. (2024). DIDACTIC OPPORTUNITIES OF FORMING PROFESSIONAL INTEREST AND IMAGINATION IN MEDICAL PEDAGOGICAL STUDENTS. *PEDAGOGIKA, PSIXOLOGIYA VA IJTIMOY TADQIQOTLAR JURNALI*, 3(10), 42-48.
 - 23) Tohirova, F. O. (2024). PEDAGOGIK MULOQOT VA UNING AHAMIYATI. *PEDAGOGIKA, PSIXOLOGIYA VA IJTIMOY TADQIQOTLAR JURNALI*, 3(10), 36-41.
 - 24) Olimjonovna, T. F. (2024). MODUL DASTURI TA'LIM TIZIMIDA AHAMIYATI, USTUN TOMONLARI VA KAMCHILIKLARI.